2024/1365

17.5.2024

EUROOPA PARLAMENT

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

EUROOPA KOMISJON

EUROOPA LIIDU KOHUS

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KONTROLLIKODA

EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEE

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu, Euroopa Komisjoni, Euroopa Liidu Kohtu, Euroopa Keskpanga, Euroopa Kontrollikoja, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Euroopa Regioonide Komitee kokkulepe, millega luuakse institutsioonidevaheline organ Euroopa Liidu lepingu artiklis 13 nimetatud institutsioonide ja nõuandvate organite liikmete eetikastandardite kehtestamiseks

EUROOPA PARLAMENT,

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

EUROOPA KOMISJON,

EUROOPA LIIDU KOHUS,

EUROOPA KESKPANK,

EUROOPA KONTROLLIKODA,

EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEE,

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse järgmist:

(1) Eetika, ausus ja läbipaistvus on ülimalt olulised, et säilitada liidu kodanike usaldus liidu institutsioonide poliitilise, seadusandliku ja haldustöö vastu. Liidu osalejad püüavad kooskõlas aluslepingutega soodustada nendel väärtustel põhineva ühise kultuuri kujundamist.

(2) Euroopa Liidu lepingu artiklis 13 nimetatud liidu institutsioonide ja nõuandvate organite liikmetel on eriline kohustus järgida ja rakendada aluslepingutes sätestatud eetikapõhimõtteid ja -kohustusi ning eeskirju, mis iga institutsioon ja nõuandev organ on nendest tuletanud.

(3) On oluline, et liidu institutsioonidel ja nõuandvatel organitel oleksid sellega seoses selged ja läbipaistvad eeskirjad ning et nad kohaldaksid neid. Samuti peaks neil olema oma liikmete aususe ja sõltumatuse miinimumstandardite ühine raamistik ning mehhanismid, millega tagada, et liikmete suhtes kohaldatavaid eetikanorme järgitakse.

(4) Käesoleva kokkuleppe eesmärk on kehtestada kokkuleppeosaliste liikmete eetikastandardeid käsitleva koostöö jaoks institutsioonidevaheline raamistik ning luua selleks institutsioonidevaheline eetikastandardite organ (edaspidi „eetikaorgan“). Ka Euroopa Investeerimispank võib taotluse korral saada pärast kokkuleppe jõustumist selle osaliseks.

(5) Kohtusüsteemi sõltumatuse tagamiseks peaks Euroopa Liidu Kohtu roll käesoleva kokkuleppe raames piirduma vaatleja rolliga. See roll võimaldaks tal eetikaorgani ühiseid miinimumstandardeid ka oma eetikanormides arvesse võtta.

(6) Eetikaorgani ülesanne peaks olema töötada käesoleva kokkuleppe kohaselt kindlaksmääratud valdkondades välja kokkuleppeosaliste liikmete käitumist reguleerivad ühised miinimumstandardid (edaspidi „ühised miinimumstandardid“), vahetada arvamusi, tuginedes institutsiooni või nõuandva organi hinnangule, mis käsitleb tema sise-eeskirjade vastavusseviimist kõnealuste ühiste miinimumstandarditega, ning edendada selles valdkonnas institutsioonidevahelist koostööd. Samuti peaks eetikaorgan aitama suurendada teadlikkust eetilise käitumise tähtsusest ja ühistest miinimumstandarditest. Sel eesmärgil võivad eetikaorgani tegevusele kaasa aidata ka sõltumatud eksperdid.

(7) Liidu organid ja asutused, kes ei ole käesoleva kokkuleppe osalised, võivad soovi korral kohaldada kõiki ühiseid miinimumstandardeid, mille eetikaorgan on välja töötanud või tulevikus välja töötab, eeskirjade suhtes, mida kohaldatakse selliste isikute suhtes, kes ei ole nende töötajad, aga kelle ülesanded sarnanevad käesoleva kokkuleppe osaliste liikmete ülesannetega.

(8) Enesehindamist käsitlevat arvamusvahetust tuleks peale kokkuleppeosaliste kohaldada ka muude liidu organite ja asutuste suhtes, kes otsustavad vabatahtlikult kohaldada kõiki ühiseid miinimumstandardeid. Selleks peaksid kõik nimetatud organid ja asutused määrama arvamusvahetuse eesmärgil oma esindaja.

(9) Käesoleva kokkuleppe kohaldamisel tuleks täielikult arvesse võtta iga käesoleva kokkuleppe osalise ja tema liikmete eripära ja eristaatust.

(10) Ükski käesoleva kokkuleppe säte ei tohiks takistada mõnd käesoleva kokkuleppe osalist kehtestamast oma liikmetele rangemaid eetikanõudeid, eelkõige võttes arvesse konkreetset riski, mis on seotud selle kokkuleppeosalise või tema liikmete volituste ja ülesannetega.

(11) Ükski käesoleva kokkuleppe säte ei tohiks mingil juhul anda alust madaldada eetikastandardeid, mida käesoleva kokkuleppe osaline kokkuleppega hõlmatud küsimustes juba kohaldab.

(12) Euroopa Liidu institutsioonid ja nõuandvad organid kasutavad liikmete huvide deklaratsioone ja muid kirjalikke standarddeklaratsioone. Igal käesoleva kokkuleppe osalisel peaks olema võimalus konsulteerida sellega seoses sõltumatute ekspertidega või esitada neile küsimusi, kui ta peab seda oluliseks kas erilist tähelepanu nõudvate juhtumite puhul või eetikastandardi väljatöötamise või ajakohastamise seisukohast. Selleks peaksid sõltumatud eksperdid esitama eetikaorganile igal aastal aruande, milles võetakse kokkuvõtlikult ja anonüümselt kokku kokkuleppeosaliste peetud konsultatsioonid ja esitatud küsimused ja nende suhtes võetud järelmeetmed. Selliseid konsultatsioone ja küsimusi ei tohiks siiski kasutada aluslepingutes sätestatud menetlustes, mille kohaselt nimetatakse või valitakse käesoleva kokkuleppe osalise liikmeid vastavalt aluslepingutes sätestatud kriteeriumidele.

(13) Eetikaorgani toimimine ei tohiks mõjutada ühegi kokkuleppeosalise aluslepingutes sätestatud pädevust ega tema vastavaid sisetöökorralduse volitusi või aluslepingutega kehtestatud kontrolli- ja tasakaalustussüsteemi. Samuti ei tohiks see mõjutada teiste organite, sealhulgas Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) ja Euroopa Ombudsmani volitusi.

(14) Iga käesoleva kokkuleppe osaline peaks püüdma tagada eetikaorganisse määratud täis- ja asendusliikmete soolise tasakaalu. Eetikaorgani kogu koosseisu, st selle liikmete (täisliikmed ja asendusliikmed) ja eesistuja ning ka sõltumatute ekspertide puhul tuleks püüelda soolise tasakaalu ja geograafilise mitmekesisuse poole.

(15) Eetikaorgan ja sõltumatud eksperdid peaksid käesolevast kokkuleppest tulenevate ülesannete täitmisel võtma arvesse erinevaid ülesandeid, mida liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja aluslepingute alusel täidab.

(16) Käesoleva kokkuleppe osalised peaksid kokkuleppe rakendamisel olema alati üksteise suhtes lojaalsed.

(17) Institutsioonide ja nõuandvate organite töötajate suhtes kohaldatakse eetilise käitumise norme vastavalt Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjadele ja liidu muude teenistujate teenistustingimustele, mis on kehtestatud nõukogu määrusega (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, [1] ning Euroopa Keskpanga teenistustingimustele ja personalieeskirjadele. Käesoleva kokkuleppe osalised peaksid jagama parimaid tavasid foorumitel, kus käsitletakse personalieeskirjade rakendamist, ning kui ühised miinimumstandardid on asjakohased, tuginema nendele standarditele, kui nad vaatavad läbi oma sise-eeskirju, mis käsitlevad nimetatud personalieeskirjade kohaldamist.

[1] EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj.

(18) Kokkuleppeosalised kirjutavad käesolevale kokkuleppele alla pärast seda, kui nad on selleks vajalikud sisemenetlused lõpule viinud,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

1. Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Nõukogu, Euroopa Komisjon, Euroopa Liidu Kohus, Euroopa Keskpank, Euroopa Kontrollikoda, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Euroopa Regioonide Komitee (edaspidi „kokkuleppeosalised“) kehtestavad käesoleva kokkuleppega kokkuleppeosaliste liikmete eetikastandardeid käsitleva koostöö jaoks institutsioonidevahelise raamistiku ning loovad selleks institutsioonidevahelise eetikastandardite organi (edaspidi „eetikaorgan“).

Kokkuleppega nähakse ette eetikaorgani raamistik ja toimimise põhimõtted.

2. Euroopa Liidu Kohtu roll käesoleva kokkuleppe raames piirdub vaatleja rolliga. Selles rollis käib ta eetikaorgani koosolekutel, ilma et ta osaleks otsustusprotsessis, ning saab organi liikmetele kättesaadavaks tehtavat teavet, niivõrd kui nimetatud koosolekud ja teave on seotud artikli 8 kohaldamisega.

3. Miinimumstandardites, mille eetikaorgan on käesoleva kokkuleppe kohaselt kokkuleppeosaliste liikmete käitumise kohta välja töötanud (edaspidi „ühised miinimumstandardid“), võetakse kokkuleppeosaliste liikmete staatust arvesse ning need standardid ei või olla vastuolus liikmete Euroopa Liidu volitustega.

4. Kokkuleppeosaliste nende liikmete puhul, kes täidavad oma Euroopa Liidu volitusi riikliku, piirkondliku või kohaliku volituse või muude konkreetsete siseriiklike õigusnormide kohaste ülesannete või tegevuse alusel või lisaks nendele, on ühised miinimumstandardid asjakohased üksnes Euroopa Liidu volituste täitmise seisukohast.

5. Euroopa Investeerimispank saab käesoleva kokkuleppe osaliseks taotluse korral. Tema osalemine eetikaorganis jõustub kuupäeval, mil ta nimetab kooskõlas artikli 3 lõikega 1 oma esindaja organis. Kõigi ühiste miinimumstandardite suhtes, mille eetikaorgan on välja töötanud enne Euroopa Investeerimispanga tegelikku osalemist, kohaldatakse artikli 23 lõiget 2.

Artikkel 2

Mõiste „kokkuleppeosaliste liikmed“ määratlus

1. Käesolevas kokkuleppes tähendab mõiste „kokkuleppeosaliste liikmed“:

a) Euroopa Parlamendi liikmeid;

b) liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat, sealhulgas juhul, kui ta täidab välisasjade nõukogu eesistuja ülesandeid;

c) Euroopa Komisjoni liikmeid;

d) Euroopa Keskpanga juhatuse liikmeid ning Euroopa Keskpanga nõukogu ja järelevalvenõukogu liikmeid, kui nad täidavad oma ülesandeid;

e) Euroopa Kontrollikoja liikmeid;

f) Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmeid seoses nende Euroopa Liidu volituste täitmisega;

g) Euroopa Regioonide Komitee täis- ja asendusliikmeid, välja arvatud juhul, kui nad täidavad oma kohalikke või piirkondlikke volitusi.

2. Kui Euroopa Investeerimispangast saab vastavalt artikli 1 lõikele 5 kokkuleppeosaline, hakkab lõikes 1 sätestatud määratlus hõlmama nii Euroopa Investeerimispanga halduskomitee liikmeid kui ka selle direktorite nõukogu liikmeid, kui nad täidavad oma ülesandeid.

Artikkel 3

Eetikaorgan

1. Iga kokkuleppeosalist esindab eetikaorganis üks liige (edaspidi „eetikaorgani liige“). Selleks määrab iga kokkuleppeosaline ühe täisliikme ja ühe asendusliikme, kes osaleb eetikaorgani liikmena, kui täisliige puudub või tema tegevus on takistatud. Täis- ja asendusliikmed nimetatakse ametisse kahe kuu jooksul pärast käesoleva kokkuleppe jõustumise kuupäeva. Iga kokkuleppeosaline püüab tagada oma täis- ja asendusliikmete määramisel soolise tasakaalu.

2. Kokkuleppeosaliste esindajad on põhimõtteliselt asepresidendi või samaväärsel tasandil isikud.

3. Igal kokkuleppeosalisel on täielik kaalutlusõigus oma täis- või asendusliikme asendamiseks või uuesti nimetamiseks ning ta püüab täis- ja asendusliikmete seas alati tagada soolise tasakaalu. Täis- või asendusliikme ametiaeg lõpeb igal juhul automaatselt, kui ta lõpetab töö selle kokkuleppeosalise teenistuses, keda ta esindab.

4. Eetikaorgan tegutseb konsensuse alusel, kui artikli 14 kohaselt vastuvõetavas kodukorras ei ole menetlus- ja halduskü simuste puhul sõnaselgelt sätestatud teisiti.

Artikkel 4

Eetikaorgani eesistuja

1. Iga kokkuleppeosalise esindaja juhatab eetikaorganit rotatsiooni korras ühe aasta, välja arvatud juhul, kui kokkuleppeosaline otsustab oma õigusest loobuda. Kokkuleppeosaliste rotatsioon toimub vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 1 sätestatud loetelus esitatud institutsioonide järjestusele. Kui nimetatud loetelu on ammendatud, jätkub rotatsioon Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 4 osutatud kahe nõuandva organiga. Seejärel jätkub see Euroopa Investeerimispangaga, kui sellest saab vastavalt käesoleva kokkuleppe artikli 1 lõikele 5 kokkuleppeosaline.

2. Eesistuja korraldab eetikaorgani tööd, tagades asjakohaste korralduslike ja menetluslike meetmete võtmise ning edastades organi liikmetele kogu nõutava teabe ja dokumendid.

Artikkel 5

Sõltumatud eksperdid

1. Eetikaorganit abistab viis sõltumatut eksperti, kes osalevad kõikidel organi koosolekutel vaatlejatena ja nõustavad organi liikmeid kõigis organi volitustega seotud eetikaküsimustes (edaspidi „sõltumatud eksperdid“). Sõltumatud eksperdid määravad endi hulgast sõnavõtja. Nad järgivad rangeimaid eetikastandardeid, mis on ühiste miinimumstandarditega vähemalt samaväärsed.

2. Sõltumatute ekspertide nimetamisel võetakse arvesse nende pädevust, kogemusi, sõltumatust ja kutseoskusi. Nende ametialane käitumine peab olema olnud laitmatu ning neil peab olema Euroopa, riiklikes või rahvusvahelistes avalik-õiguslikes organisatsioonides kõrge tasandi ametikohal töötamise kogemus. Nad valitakse mõne kokkuleppeosalise ettepanekul ja kokkuleppeosaliste konsensuse alusel sellise menetluse kohaselt, millega otsitakse läbipaistval viisil parimaid võimalikke isikuid, kelle suhtes kokkuleppeosalised suudavad konsensuse saavutada. Menetluse üksikasjad kehtestab eetikaorgan.

3. Sõltumatud eksperdid teatavad eetikaorganile igast huvide konfliktist, mis võiks kahjustada nende sõltumatust või erapooletust. Sellisel juhul teeb eetikaorgan otsuse, kas on vaja võtta meetmeid, ja vajaduse korral otsuse asjakohaste meetmete kohta.

4. Sõltumatute ekspertide nimetamisel püüavad kokkuleppeosalised tagada soolise tasakaalu ja geograafilise mitmekesisuse.

5. Sõltumatute ekspertide ametiaeg on kolm aastat ja seda võib ühe korra pikendada. Kui sõltumatu ekspert lahkub ametist enne kolmeaastase ametiaja lõppu või kui kokkuleppeosalised otsustavad konsensuse alusel sõltumatu eksperdi nimetamise otsuse tühistada, nimetavad kokkuleppeosalised konsensuse alusel kolmeks aastaks uue sõltumatu eksperdi.

6. Sõltumatud eksperdid saavad üksnes halduseesmärkidel komisjonilt erinõuniku staatuse ja nad liidetakse halduslikult komisjoniga. Neile hüvitatakse reisi- ja majutuskulud, mis neil on ametiülesannete täitmisel tekkinud. Nad saavad iga tööpäeva kohta päevatasu, mis arvutatakse liidu palgaastme AD12 ametniku töötasu alusel.

Artikkel 6

Eetikaorgani volitused

1. Eetikaorgan aitab edendada kokkuleppeosaliste ühist eetika- ja läbipaistvuskultuuri, töötades eelkõige välja ühised miinimumstandardid ning soodustades selles valdkonnas parimate tavade vahetamist.

2. Eetikaorgani ülesanded on järgmised:

a) töötada artiklis 8 osutatud valdkondades välja kokkuleppeosaliste liikmete käitumist reguleerivad ühised miinimumstandardid;

b) ajakohastada ühiseid miinimumstandardeid kooskõlas artikliga 9;

c) vahetada kooskõlas artikliga 10 arvamusi, tuginedes iga kokkuleppeosalise või vabatahtlikkuse alusel kaasatud liidu organi või asutuse enesehinnangule oma sise-eeskirjade ühiste miinimumstandarditega vastavusseviimise kohta;

d) esitada kokkuleppeosalistele ühiste miinimumstandardite abstraktne tõlgendus;

e) edendada kokkuleppeosaliste koostööd ühist huvi pakkuvates küsimustes, mis on seotud nende liikmete käitumist käsitlevate sise-eeskirjadega, ning teabevahetust teiste Euroopa, riiklike või rahvusvaheliste organisatsioonidega, kelle töö on ühiste miinimumstandardite väljatöötamise seisukohast oluline;

f) avaldada kooskõlas artikliga 18 aastaaruanne.

3. Eetikaorgani toimimine ei tohi minna vastuollu kokkuleppeosaliste pädevusega ega mõjutada nende vastavaid sisetöökorralduse volitusi. Eelkõige ei ole eetikaorgan pädev asjus, mis on seotud kokkuleppeosalise sise-eeskirjade kohaldamisega üksikjuhtumite suhtes, ilma et see piiraks artikli 7 kohaldamist.

Artikkel 7

Kokkuleppeosalise konsulteerimine sõltumatute ekspertidega

1. Kui kokkuleppeosaline peab seda kas erilist tähelepanu nõudvate juhtumite puhul või eetikastandardi väljatöötamise või ajakohastamise seisukohast oluliseks, võib ta konsulteerida sõltumatute ekspertidega ja esitada neile küsimusi selle kohta, kas tema liikmete huvide deklaratsioonid või muud kirjalikud standarddeklaratsioonid või selliste deklaratsioonide elemendid või kavandid vastavad ühistele miinimumstandarditele, mille eetikaorgan on välja töötanud ja mida kokkuleppeosaline on oma sise-eeskirjades arvesse võtnud. Kuni ühiste miinimumstandardite osas kokkuleppele jõutakse, võib sõltumatutele ekspertidele selliseid küsimusi esitada muude kokkuleppeosalise suhtes kohaldatavate asjakohaste standardite alusel.

2. Kokkuleppeosaline teeb otsuse sõltumatute ekspertidega konsulteerimise ja neile esitatavate küsimuste kohta vastavalt oma eeskirjadele.

3. Sõltumatud eksperdid esitavad kokkuleppeosalise konsulteerimispalvele või küsimustele vastuseks konfidentsiaalse ja mittesiduva kirjaliku arvamuse. Arvamus esitatakse kokkuleppeosalisega kokkulepitud mõistliku aja jooksul. Kui sõltumatute ekspertide arvamus ei ole vastu võetud ühehäälselt, sisaldab arvamus kõiki eriarvamusi. Sõltumatute ekspertide arutelud on konfidentsiaalsed.

4. Selleks et eetikaorgan saaks hinnata ühiste miinimumseisukohtade väljatöötamise või ajakohastamise vajadust, esitavad sõltumatud eksperdid kokkuleppeosalistega peetud konsultatsioonide ja kokkuleppeosaliste esitatud küsimuste ning nende järelmeetmete kohta anonüümitud koondaruande, et soovitada vajaduse korral eetikaorganil töötada välja ühised miinimumstandardid või neid ajakohastada.

5. Käesolev artikkel ei piira eetikaorgani artiklist 6 tulenevaid volitusi.

Artikkel 8

Ühiste miinimumstandardite väljatöötamine

1. Kooskõlas artikli 1 lõigetega 3 ja 4 töötatakse ühised miinimumstandardid välja kooskõlas kokkuleppeosaliste liikmete õiguste ja kohustustega, mis tulenevad aluslepingutest ja muudest nende liikmete suhtes kohaldatavatest eeskirjadest. Ühised miinimumstandardid ei mõjuta aluslepingutega kehtestatud kontrolli- ja tasakaalustussüsteemi.

2. Standardid on seotud järgmiste küsimustega:

a) kokkuleppeosaliste liikmete deklareeritavad finants- ja muud huvid;

b) kokkuleppeosaliste liikmete välistegevus nende ametiaja jooksul;

c) selliste kingituste, võõrustamis- ja reisiteenuste vastuvõtmine, mida pakuvad kokkuleppeosaliste liikmetele nende ametiaja jooksul kolmandad isikud;

d) preemiate, teenetemärkide, auhindade ja autasude vastuvõtmine kokkuleppeosaliste liikmete poolt nende ametiaja jooksul;

e) kokkuleppeosaliste liikmete tegevus pärast nende ametiaja lõppu;

f) tingimuslikkus ja täiendavad läbipaistvusmeetmed Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (kohustusliku läbipaistvusregistri kohta) ([2]) tähenduses ja kohaldamisalas, eelkõige seoses kokkuleppeosaliste liikmete kohtumistega huvide esindajatega, nagu need on määratletud kõnealuse kokkuleppe artikli 2 punktis a.

3. Samuti töötab eetikaorgan välja ühised miinimumstandardid seoses järgmisega:

a) üldised menetlused, mille kokkuleppeosalised on kehtestanud, et tagada sisemiste eetikanormide järgimine ja seda kontrollida, eelkõige sellistes valdkondades nagu korrapärased teadlikkuse suurendamise meetmed, eetikaküsimuste eest vastutavate üksuste koosseis ja ülesanded, eetikanormide rikkumise kahtluse korral asjaomasele kokkuleppeosalisele teatamise mehhanismid, sealhulgas kokkuleppeosaliste liikmetega seotud väidetavast ahistamisjuhtumist teadaandmine, teate suhtes võetavad järelmeetmed ja rikkumisest teatavate isikute kaitsmine survestamise eest, ning menetlused, mille kohaselt rikkumise korral asjakohaseid meetmeid algatada või vastu võtta;

b) lõikes 2 osutatud valdkondades teabe avalikustamise nõuded.

4. Eetikaorgan võib täiendavaid ühiseid miinimumstandardeid välja töötada ka muudes kui lõigetes 2 ja 3 loetletud valdkondades.

5. Eetikaorgan lepib ühistes miinimumstandardites kokku kuue kuu jooksul pärast nii oma liikmete kui ka sõltumatute ekspertide artikli 3 lõike 1 ja artikli 5 lõike 2 kohaselt ametisse nimetamist ning kuue kuu jooksul pärast otsust töötada lõike 4 kohaselt välja täiendavad ühised miinimumstandardid.

6. Ühised miinimumstandardid vormistatakse kirjalikult ja edastatakse kõikidele kokkuleppeosalistele, võttes nõuetekohaselt arvesse iga kokkuleppeosalise autonoomiat. Ühised miinimumstandardid avalikustatakse eetikaorgani veebisaidil.

Artikkel 9

Ühiste miinimumstandardite ajakohastamine

1. Eetikaorgan hindab ühiste miinimumstandardite ajakohastamise vajadust, kui üks või mitu organi liiget leiavad, et selline läbivaatamine on vajalik.

2. Läbivaatamist võib pidada vajalikuks eelkõige Euroopa Liidu kohtupraktika muutuste tõttu, rahvusvaheliste organisatsioonide uute või muudetud eetikastandardite või uute tehniliste arengusuundade tõttu või põhjusel, et ühiseid miinimumstandardeid on vaja korduvate probleemide tõttu selgemaks muuta.

3. Ühiste miinimumstandardite ajakohastamise suhtes kohaldatakse artikli 8 lõikeid 5 ja 6.

([2]) ELT L 207, 11.6.2021, lk 1.

Artikkel 10

Arvamusvahetus kokkuleppeosaliste enesehindamise üle

1. Iga kokkuleppeosaline teeb kirjaliku enesehindamise oma sise-eeskirjade ja selle kohta, kas need vastavad ühistele miinimumstandarditele ning nendes tehtud muudatustele.

2. Iga kokkuleppeosaline viib enesehindamise lõpule nelja kuu jooksul pärast seda, kui ühised miinimumstandardid on kokkuleppeosalistele edastatud.

3. Enesehinnangu esitab eetikaorgani koosolekul asjaomase kokkuleppeosalise esindaja.

4. Sõltumatud eksperdid koostavad kahe kuu jooksul alates sellest eetikaorgani koosolekust iga enesehinnangu kohta kirjaliku arvamuse. Kui sõltumatute ekspertide arvamus ei ole vastu võetud ühehäälselt, sisaldab arvamus kõiki eriarvamusi. Sõltumatute ekspertide arutelud on konfidentsiaalsed.

5. Kahe kuu jooksul alates lõikes 4 osutatud kirjaliku arvamuse saamisest korraldab eetikaorgan enesehinnangu ja kirjaliku arvamuse alusel arvamusvahetuse.

6. Eetikaorgani sekretariaat koostab aruande, milles võetakse lõikes 5 osutatud arvamusvahetus kokku ja mis sisaldab lõppsõna. Eetikaorgan võib aruannet enne kinnitamist muuta. Ta kinnitab aruande lõikes 5 osutatud kahe kuu jooksul. Sõltumatute ekspertide kirjalik arvamus on aruande osa.

7. Iga kokkuleppeosaline vaatab oma sise-eeskirjad läbi, ja kui ta peab seda asjakohaseks, ajakohastab neid nelja kuu jooksul pärast seda, kui eetikaorgan on aruande kinnitanud.

8. Enesehinnang ja aruanne avalikustatakse eetikaorgani veebisaidil.

Artikkel 11

Heade tavade vahetamine

1. Eetikaorgan korraldab vähemalt igal aastal koosoleku, mis on pühendatud eetikavaldkonnas ühist huvi pakkuvatele küsimustele ja parimate tavade vahetamisele kokkuleppeosaliste vahel.

2. Eetikaorgan võib kutsuda koosolekule avalik-õiguslike riiklike, Euroopa või rahvusvaheliste organisatsioonide esindajaid, kelle tööd peetakse standardite kehtestamise seisukohast asjakohaseks.

Artikkel 12

Eetikaorgani koosolekud

1. Eetikaorgani, sealhulgas sõltumatute ekspertide koosolekud kutsub kokku eesistuja.

2. Lisaks artiklite 8–11 kohaldamiseks kokkukutsutud koosolekutele võib eesistuja omal algatusel või kokkuleppeosalise taotlusel ühe kuu jooksul alates taotluse saamisest kokku kutsuda lisakoosolekuid, et arutada ühist huvi pakkuvaid küsimusi.

Artikkel 13

Eetikaorgani liikmete huvide konfliktid

1. Eetikaorgani liikmed väldivad sattumist olukorda, mis võib kahjustada nende sõltumatust või erapooletust, kui nad täidavad organis oma ülesandeid.

2. Eetikaorgani liikmed teatavad eesistujale viivitamata mis tahes olukorrast, mis kahjustab nende sõltumatust või erapooletust, kui nad täidavad organis oma ülesandeid. Sellises olukorras asendab kokkuleppeosaline asjaomase liikme tema asendusliikmega seniks, kuni eetikaorgani liige ei saa organi töös osaleda. Kui selline olukord mõjutab ka asendusliiget, määrab asjaomane kokkuleppeosaline ajutise asendusliikme seniks, kuni olukord kestab. Kui olukord puudutab eesistujat, asendab teda ajutiselt eetikaorgani liige, kes sel ajal esindab kokkuleppeosalist, kes on vastavalt artikli 4 lõikes 1 sätestatud rotatsioonile järgmine eesistuja.

Artikkel 14

Kodukord

Eetikaorgan võtab vastu oma kodukorra, mis on avalik, ja muudab seda vastavalt vajadusele.

Artikkel 15

Kulude hüvitamine

Kõik kulud, mis eetikaorgani liikmetel seoses nende ametiülesannetega organis tekivad, kannab see kokkuleppeosaline, keda nad esindavad.

Artikkel 16

Eetikaorgani sekretariaat

1. Eetikaorgani käsutuses on sekretariaat. Sekretariaat on ühine tegevusüksus, mis on loodud eetikaorgani toimimise haldamiseks. See koosneb iga kokkuleppeosalise ametnikust, kes vastutab selle kokkuleppeosalise liikmete eetikanormide eest, ja tema alluvuses tegutsevatest töötajatest.

2. Sekretariaat asub ametlikult komisjonis ja seda koordineerib ametnik, kes vastutab eetikaorgani eesistujaks oleva kokkuleppeosalise liikmete eetikanormide eest, või ametnik, kelle organi eesistujaks olev kokkuleppeosaline on selleks spetsiaalselt määranud (edaspidi „koordinaator“). Koordinaator esindab sekretariaati ja jälgib selle igapäevatööd kokkuleppeosaliste ühistes huvides.

3. Sekretariaat täidab järgmisi ülesandeid:

(a) annab eetikaorganile aru, valmistab ette selle koosolekuid, osutab operatiivabi selle ülesannete täitmisel ja koostab artikli 10 lõikes 6 osutatud aruande;

(b) koostab artiklis 18 osutatud aastaaruande kavandi;

(c) suunab kogu eetikaorgani sissetuleva ja väljamineva kirjavahetuse selle eesistujale ja sellele kokkuleppeosalisele, keda kirjavahetus puudutab;

(d) teeb muid käesoleva kokkuleppe tulemuslikuks rakendamiseks vajalikke toiminguid, sealhulgas abistab sõltumatuid eksperte, kui need täidavad käesolevas kokkuleppes sätestatud ülesandeid.

Artikkel 17

Vahendid

1. Kokkuleppeosalised kohustuvad andma oma peasekretäride või samaväärset ametit pidavate isikute vahelise vastastikuse mõistmise memorandumiga, milles lepitakse kokku kolme kuu jooksul pärast eetikaorgani liikmete ametisse nimetamist, sekretariaadi käsutusse vajalikud inimressursid ning haldus-, tehnilised ja rahalised vahendid, sealhulgas piisava personali, et tagada käesoleva kokkuleppe tulemuslik rakendamine.

2. Kokkuleppeosalised jagavad eetikaorgani sekretariaadi ja sõltumatute ekspertidega seotud kulud proportsionaalselt oma halduseelarve suurusega. Nad maksavad iga eelarveaasta alguses komisjonile rahalist hüvitist. Kõik kulud, mis tulenevad artikli 7 kohasest konsulteerimisest, katab konsulteeriv kokkuleppeosaline. Käesoleva lõike rakendamise üksikasjad, sealhulgas mehhanism, millega võetakse arvesse Euroopa Liidu Kohtu vaatlejastaatust, korrigeerides tema osamaksu 50 % allapoole, sätestatakse lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumis. Vastastikuse mõistmise memorandum vaadatakse läbi igal aastal või varem, kui kokkuleppeosaline seda vajalikuks peab, ja seda muudetakse vajaduse korral.

3. Kõik eetikaorgani taotlused, mis nõuavad täiendavaid erakorralisi halduskulusid, suunatakse kokkuleppeosalistele, kes vaatavad eetikaorgani eelarvetaotlused igal aastal läbi ning kiidavad need heaks vastavalt oma sise-eeskirjadele.

Artikkel 18

Aastaaruanne

1. Organ võtab pärast artikli 11 lõikes 1 nimetatud koosolekul toimuvat arutelu vastu aastaaruande oma eelmise aasta tegevuse kohta.

2. Aastaaruanne avalikustatakse eetikaorgani veebisaidil.

Artikkel 19

Veebisait

1. Organ haldab veebisaiti, kus tehakse kogu tema tegevusega seotud teave avalikult kättesaadavaks.

2. Veebisait sisaldab eelkõige järgmist teavet:

a) eetikaorgani koosseis, koosolekute ajakava ja päevakord;

b) ühised miinimumstandardid;

c) artikli 10 lõigetes 1 ja 6 osutatud enesehinnangud ja aruanded;

d) kõik eeskirjad, mida kõik kokkuleppeosalised ühiste miinimumstandarditega hõlmatud valdkondades kohaldavad.

3. Veebisait sisaldab ka lõikes 2 osutatud teavet liidu organite ja asutuste kohta, kes on artikli 20 kohaselt vabatahtlikkuse alusel kaasatud.

Artikkel 20

Liidu muude organite ja asutuste kui kokkuleppeosaliste kaasamine vabatahtlikkuse alusel

1. Liidu organid ja asutused, kes ei ole käesoleva kokkuleppe osalised, võivad teatada eetikaorganile, et nad soovivad vabatahtlikult kohaldada kõiki ühiseid miinimumstandardeid, mille eetikaorgan on välja töötanud või tulevikus välja töötab, eeskirjade suhtes, mida kohaldatakse selliste isikute suhtes, kes ei ole nende töötajad, aga kelle ülesanded sarnanevad kokkuleppeosaliste liikmete ülesannetega.

2. Organ palub asjaomasel liidu organil või asutusel koostada kirjalik enesehinnang oma sise-eeskirjade ja nende ühiste miinimumstandarditega vastavusseviimise kohta ning määrata esindaja, kes osaleb eetikaorgani liikmetega peetavas arvamusvahetuses. Kohaldatakse artikli 10 lõikeid 3–8 ja artiklit 15.

3. Käesoleva artikli lõiget 2 kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui eetikaorgan töötab välja täiendavad ühised miinimumstandardid või ajakohastab olemasolevaid ühiseid miinimumstandardeid.

4. Liidu organid või asutused, kes on esitanud eetikaorganile lõike 1 kohas teate, osalevad eetikaorgani rahastamises. Üksikasjad sätestatakse artikli 17 lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumis.

Artikkel 21

Läbivaatamine

Kokkuleppeosalised vaatavad käesoleva kokkuleppe läbi iga kolme aasta järel või kui eetikaorgan seda soovitab, et parandada ja tõhustada käesoleva kokkuleppe toimimist, ning vaatavad vajaduse korral läbi ka eetikaorgani volitused ja juhtimise ning sõltumatute ekspertide pädevuse.

Artikkel 22

Ülemineku- ja muud sätted

1. Erandina artikli 5 lõike 2 kolmandas lauses osutatud menetlusest nimetatakse aastal, kui eetikaorgan asutatakse, sõltumatud eksperdid ametisse kogu ametiajaks kokkuleppeosaliste eetikaküsimuste eest vastutavate üksuste praeguste või endiste liikmete, välja arvatud kokkuleppeosaliste teenistuses olevate liikmete seast. Sõltumatud eksperdid nimetatakse ametisse kolme kuu jooksul pärast käesoleva kokkuleppe jõustumist. Sõltumatute ekspertide järkjärguliseks uuendamiseks määratakse viie ametisse nimetatud sõltumatu eksperdi seast loosi teel kolm eksperti, kelle esimene ametiaeg on piiratud kahe aastaga.

2. Lõikes 1 ning artikli 3 lõikes 1 ja artikli 10 lõikes 2 osutatud tähtaegu võib pikendada objektiivselt põhjendatud juhtudel, eelkõige juhul, kui kõnealused tähtajad jäävad aega, kui kokkuleppeosaline on äsja asutatud.

Artikkel 23

Lõppsätted

1. Käesolev kokkulepe on kokkuleppeosaliste suhtes siduv.

2. Ilma et see piiraks artikli 1 lõike 2 kohaldamist, lepivad kokkuleppeosalised kokku, et nad võtavad eetikaorgani välja töötatud ühiseid miinimumstandardeid sisetöökorralduse volituste alusel vastu võetud otsustega oma sise-eeskirjades arvesse ning et nad võtavad asjakohaseid meetmeid, et tagada käesoleva kokkuleppe rakendamine.

3. Käesolev kokkulepe jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 15. mai 2024

Euroopa Parlamendi nimel

The President

Roberta METSOLA

Euroopa Liidu Nõukogu nimel

Ambassador,
Permanent Representative
of the Kingdom of Belgium to the EU
Presidency-in-office

Willem van de VOORDE

Euroopa Komisjoni nimel

on behalf of the President

The Vice-President

Věra JOUROVÁ

Euroopa Liidu Kohtu nimel

The President

Koen LENAERTS

Euroopa Keskpanga nimel

The President

Christine LAGARDE

Euroopa Kontrollikoja nimel

The President

Tony MURPHY

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee nimel

The President

Oliver RÖPKE

Euroopa Regioonide Komitee nimel

The Vice-President

Luca MENESINI